

Z právní praxe.

Kdy jest mimosoudní výpověď z bytu exekučním titulem?

Mimo případy, kdy výpověď dá notář a osvědčí to, jest podle § 565 odstavec 3 c. ř. s. exekučním titulem i taková výpověď, která může býti prokázána »durch Urkunden, welche inbetreff ihrer Beweiskraft zu einem Bedenken keinen Anlass geben«, jestliže při výpovědi byly zachovány ostatní náležitosti. V praxi však málokterý soud povoloval exekuci podle výpovědi dané doporučeným dopisem, odeslaným na zpáteční lístek. Snad níže uvedené rozhodnutí nejvyššího soudu by mohlo dáti podnět k častějšímu aplikování ustanovení § 565, odstavec 3 c. ř. s.

Nejvyšší soud v rozhodnutí z 28. května 1940 R II 93/40, Sb. č. 17.737 rozhodl, že mimosoudní výpověď jest exekučním titulem podle § 1, č. 18 ex. ř. jen tehdy, je-li prokázáno mimo jiné listinami majícími vlastnost dotčenou v § 565, odst. 3 c. ř. s., že byla vypovídanému, resp. všem vypovídaným doručena.

Jde o tento případ:

Prvý soud nevyhověl návrhu vymáhající strany proti povinným manželům Karlu a Marii P. na povolení exekuce nuceným vyklizením bytu povinnými obývaného, oprávněnému o mimosoudní výpověď. Rekursní soud návrhu vyhověl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

»Dovolací stěžovatel právem vytýká, že mimosoudní výpověď, kterou dal jménem a v zastoupení vymáhající věřitelky její právní zástupce povinným z bytu blíže tam označeného, nelze pokládati za exekuční titul ve smyslu § 1, č. 18 ex. ř. Podle právě řečeného předpisu je mimosoudní výpověď nájemní nebo pachtovní smlouvy o předmětech v § 1, č. 4 ex. ř. vytčených exekučním titulem tenkrát, předložil-li se o výpovědi notářské listinné osvědčení, úřední zápis nebo jiná průvodní listina a nebyly-li proti výpovědi včas podány námítky.

Z § 565, odst. 2, 3 a 4 c. ř. s. plyne, že mimosoudní výpověď, obsahující tam uvedené formální náležitosti, musí býti doručena odpůrci vypovídací strany a že doba výpovědi nebo její doručení musí býti dokázána listinami, které co do průvodní moci nezavdávají podnět k pochybnostem o tom, že oznámení o výpovědi bylo vypovídanému doručeno: Uvážil-li se to, co uvedeno, a přihlíželi-li se k právní povaze výpovědi, která jest jednostranný projev o zrušení nájemní nebo pachtovní smlouvy, který vyzádaje, aby došel druhého smluvce, nutno míti zato, že k tomu, aby mimosoudní výpověď měla účinek výpovědi soudní, zejména aby ji bylo možno pokládati za exekuční titul, musí býti listinami, majícími vlastnost dotčenou v § 565, odst. 3 c. ř. s. prokázáno, že byla vypovídanému doručena. Je-li na straně vypovídaných několik osob, musí býti takové listinné osvědčení o doručení mimosoudní výpovědi uvedeným způsobem prokázáno stran všech vypovídaných. Tomuto požadavku nevyhovuje mimosoudní výpověď, podle které navrhla vymáhající věřitelka exekuci nuceným vyklizením povinných. Podle připojených listin stala se sice výpověď doporučeným dopisem se zpátečním lístkem a byla řízena (adresována) na oba manžely Karla a Marii P. Z tohoto listinného osvědčení tedy nelze seznati, že výpověď obsažená v uvedeném dopise byla doručena také Karlu P. Podle toho není tu listinný důkaz ve smyslu 4. odst. § 565 c. ř. s. o tom, že výpověď byla doručena o běma povinným, a nemůže proto podle takovéto výpovědi — třebaš by měla jinak všechny ostatní náležitosti požadované předpisem § 565 c. ř. s. a mohla by po případě míti v zápětí zrušení smlouvy, dověděl-li se jinakým způsobem o dané výpovědi, býti povolena exekuce nuceným vyklizením, a to ani jen proti Marii P. samé. Podle obsahu předložených listin jsou totiž nájemníky manželé Karel a Marie P., oba byli tedy společně smluvní stranou a může tudíž výpověď ze smlouvy býti dána opět jen jim o běma a nikoli jen jednomu z nich, neboť — nehledíc ani na to, že manželka musí následovati manžela do jeho bydliště a vykonávati v domácnosti povinnosti v § 92 obč. zák. vytčené — manželům, kteří jsou jednotnou smluvní stranou nájemní smlouvy, přísluší práva ze smlouvy plynoucí společně a nedílně. Smlouva nájemní v takovém případě může pozbyti výpovědí účinku proti oběma manželům

najednou a nikoliv jen proti jednomu z nich. Právem tudíž první soud zamítl návrh na povolení exekuce podle dotčené mimosoudní výpovědi.«

V souvislosti s tím jest upozorniti, že mimosoudní výpověď má obsahovati i údaje v § 562, odstavec 2 c. ř. s. uvedené (Sb. č. 13.929), totiž udání jména a bydliště zmocněnce pro doručování, nebydlí-li vypovídající v místě nebo obvodu příslušného okresního soudu.

Kdyby šlo o výpověď soudní, může tato formální vada býti odstraněna podle § 84 c. ř. s., u výpovědi mimosoudní tato formální vada by byla podstatným nedostatkem náležitostí, a po námitkách by taková soudní výpověď byla zrušena (rozhodnutí nejvyššího soudu z 20. VI. 1940, Rv I 819/40, Sb. č. 17.772).

Od kdy podléhá honorář advokáta bývalé dani z obratu 3%, a od kdy nové dani z obratu 2%.

Dodatkem ke glose na straně 87 č. 2-3/40 tohoto ročníku Právní praxe upozorňujeme na obsírné a odůvodněné pojednání »Zdanění zálohy daní z obratu«, šifrované dhk v č. 5/1941 Finančního právníka na straně 159—162.

Autor rozlišuje u poplatníků, příznávajících podle přijatých plateb, trojí možnost posouzení zálohy:

1. Daňová povinnost vzniká teprve provedením dodávky nebo jiného plnění, a nárok na daň možno uplatňovati teprve tehdy, vznikne-li daňová povinnost.

2. Nárok na daň vzniká již zaplacením zálohy, poněvadž však nemů-

že vzniknouti bez daňové povinnosti, vzniká zaplacením zálohy také již daňová povinnost.

3. Nárok na daň vznikne již zaplacením zálohy, daňová povinnost až provedením dodávky, nebo jiného plnění.

Autor nepodává řešení, avšak připomíná, že říšská praxe béře za rozhodující kritérium jediné provedení dodávky neb jiného plnění.

To ovšem potvrzuje správnost našeho výkladu na str. 87—89 tohoto ročníku, máme-li zřetel k povaze advokátních prací, totiž že jest to smlouva o dílo, která jest jako »jiné plnění« provedena teprve dokončením.

Během tisku vyšlo podrobné a důkladné probrání této otázky též v České advokacii 3/1941 na straně 44 a násl. V otázce, která nás zajímá, uvádí autor Dr. St. Hendrych, generální tajemník advokátní komory, v souhlasu s naším názorem:

»Byla-li záloha složena před 1. říjnem 1940 na nedokončenou práci a byla-li zúčtována k dobru klientova účtu (t. j. připadla-li do advokátova vlastnictví), pak jest z ní zaplatiti 3% daň z obratu. Byla-li však advokátu před 1. říjnem 1940 složena záloha jakožto jistota za jeho budoucí nárok proti klientu, tedy jako depositum (klientova pohledávka), o němž byla ujednána zástavní smlouva za advokátovy palmární nároky a je-li toto depositum v advokátových knihách vedeno jako cizí peníze, pak takové depositum nepřípadlo advokátovi do vlastnictví, jeho složení nelze označovati jako »placení« a nepodléhá dani z obratu vůbec. Placení tu nastává teprve tehdy, když depositum (příp. jeho část) se účetnický převede z účtu »deposit (cizích peněz)« na účet klientův.«

Autoři článků v tomto čísle:

Rada kraj. soudu civ. v Praze Dr. Vlastimil Sobotka, advokát v Praze Dr. Josef Pužman, tajemník Zemské banky v Praze Dr. Josef Štulc, univ. docent a vrchní komisař finanční prokuratury v Brně Dr. Vladimír Kubeš, univ. docent a odb. rada v min. vnitra Dr. Jaroslav Pošvář.